

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять друга

Стенограма пленарного засідання
18 квітня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять друга

*Стенограма пленарного засідання
18 квітня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання перше
(П'ятниця, 18 квітня 2025 року)

Частина двадцять друга

Година запитань до Уряду	...5
--------------------------	------

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
18 квітня 2025 року, 10 година 5 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль і члени Кабінету Міністрів України. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Віталія Юрійовича Безгіна, фракція «Слуга народу», і Валерія Вікторовича Колюха, також фракція «Слуга народу» *(Оплески)*. Давайте привітаємо наших колег, побажаємо їм невичерпної енергії, наснаги та звитяжної роботи в ім'я України.

Шановні колеги, думаю, що ви вже встигли привітати усіх інших.

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 1150-та доба повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Попри численні заклики міжнародної спільноти до припинення вогню, російська федерація продовжує грубо їх ігнорувати. Ворог лише посилює ракетні та дроніві атаки, свідомо вдається до терору проти мирного населення, цілеспрямовано атакуючи об'єкти цивільної

інфраструктури і житлові райони у багатьох містах і селах України. Україна щодня платить високу ціну в боротьбі за свободу та незалежність.

Прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять наших захисників і захисниць, які віддали життя за нашу державу, а також усіх невинних жертв цієї варварської агресії. Герої не вмирають!

(Хвилина мовчання).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України та ухваленого Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп рішення сьогодні проводиться «година запитань до Уряду». На засіданні... *(Шум у залі)*. Одну секунду, спочатку я скажу те, що буде за процедурою, а потім – ваш виступ. Давайте брати це за правило завжди.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради була визначена тематика «години запитань до Уряду». За пропозицією депутатських фракцій і груп члени Кабінету Міністрів України сьогодні будуть відповідати на запитання про стан і перспективи розвитку публічного управління в Україні.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України ми рухаємося так: запитання з визначеної теми до членів уряду від депутатських фракцій і груп та відповіді на них – до 30 хвилин, запитання до членів уряду з визначеної теми від народних депутатів і відповіді на них – до 30 хвилин (відводиться до 1 хвилини на кожне усне запитання та до 2 хвилин для відповіді на нього). Усього 1 година.

Перед початком «години запитань до Уряду» звертаюся до членів Кабінету Міністрів України та народних депутатів України щодо необхідності враховувати, що пленарне засідання проходить у відкритому режимі, тому прошу не озвучувати інформації, що може завдати шкоди національній безпеці України, дотримуватися вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці та обігу іншої інформації з обмеженим доступом і не допускати розголошення такої інформації.

Перед тим як я запрошу пана Немчінова, з процедури виступить Олексій Олексійович. Тільки, будь ласка, з процедури.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Виключно з процедури. Шановний пане Голово, ми більше місяця тому, уже другий місяць, як запросили на засідання Верховної Ради міністра закордонних справ Сибігу. Він ніяк не міг прийти, то в нього важливі зустрічі з іншими міністрами, то Ставка, то ще щось. Цього вівторка я знову нагадав вам про це, і ви особисто мені сказали, що в п'ятницю він точно буде. Це я цитую стенограму. Уже п'ятниця, я вдивляюся в ложу уряду і бачу різних гарних міністрів, бачу... Навіть на хвилину здалося, що побачив Шарля Мішеля, потім зрозумів, що це наш Прем'єр-міністр пан Шмигаль з нами. Де Сибіга?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу все-таки з процедури виступати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Де Сибіга і коли він прийде? У нас серйозні питання про перемовини. Ми чуємо, що вже якийсь меморандум підписаний, але не знаємо ані його тексту, ані угоди, ані того, куди рухаємося – нічого не знаємо. Це не Верховна Рада, а якийсь «верховний страус України». Повідомте нам все-таки, будь ласка, коли прийде Сибіга доповісти про перемовини, угоди і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Стосовно того, про що ви сказали. Справді, усі міністри запрошувалися, але зараз настільки динамічний період, думаю, що міністр закордонних справ перебуває на тих перемовинах, які нині проводить Україна, українська делегація з нашими партнерами. Але я уточню інформацію і додатково дам вам відповідь щодо цього.

Шановні колеги, на трибуну Верховної Ради України для відповідей на запитання запрошується міністр Кабінету Міністрів України Олег Миколайович Немчінов. Будь ласка, Олеже Миколайовичу.

Шановні народні депутати, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на запитання з визначеної теми «години запитань до Уряду», нагадую, що по 1 хвилині – на кожне усне запитання і 2 хвилини – для відповіді на нього. Будь ласка, колеги, записуємося. Спочатку представники фракцій і груп, колеги, – 30 хвилин.

Від групи «Довіра» – Білозір Лариса Миколаївна. Будь ласка, Ларисо Миколаївно.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Пане Голово, прошу передати слово Олександрову Сухову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні працівники системи «Рада», будь ласка, увімкніть мікрофон Сухову.

З місця – Сухов. Будь ласка.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Запитання до віце-прем'єр-міністра Олексія Кулеби. Повідомляю вас про те, що внаслідок неймовірної корупції в Державній службі України з безпеки на транспорті державний бюджет не отримує сотні мільйонів гривень. Це ті кошти, на які ми могли б закупити безпілотники, засоби РЕБ, транспорт і все те інше необхідне, що зберігає наше життя та життя захисників.

Керівництво Укртрансбезпеки ставить корупційний план інспекторам по областях, у них є вибір: або приносити хабарі керівництву, або залишитися без роботи. До нашого комітету постійно надходять звернення, а саме: фото-, аудіо-, відеофіксація правопорушень від працівників служби з різних областей України. Щодо цього комітет неодноразово звертався до Прем'єр-міністра України, але всі посадовці, у діях яких вбачається корупція, продовжують перебувати на своїх посадах. Тому запитання: коли в Укртрансбезпеці відбудуться кадрові зміни і будуть призначені керівники, які працюватимуть на користь нашої держави?

Принагідно хочу вас запросити на засідання комітету, щоб ви особисто почули і побачили шокуючі факти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Перед тим як ви дасте відповідь, я ще раз нагадаю шановним колегам, що сьогодні питання мають бути на тему: «Про стан і перспективи розвитку публічного управління в Україні», тому бажано дотримуватися цього.

Будь ласка, дайте відповідь.

ШМИГАЛЬ Д.А., *Прем'єр-міністр України.* Прошу віце-прем'єр-міністра Олексія Кулебу дати відповідь.

КУЛЕБА О.В., *віце-прем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України.* Дякую вам за запитання. Прошу передати всю інформацію, яка у вас є, мені особисто для того, щоб я міг із нею ознайомитися і зробити відповідні висновки. Дякую за запрошення на засідання комітету, обов'язково буду присутній, візьму участь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Веніславський Федір Володимирович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Пане Голово, прошу передати слово народному депутату Мотовиловцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович Мотовиловець. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Вітаю!

У мене немає запитань, але я розумію причину, чому сьогодні міністр Кабінету Міністрів перебуває тут, знаю, що представники уряду запитували про це.

Ми хочемо висловити слова вдячності державним службовцям центральних і місцевих органів влади, зокрема місцевих адміністрацій. Щиро дякуємо за їх роботу. У часи, коли наша держава проходить надзвичайне випробування – від війни до відновлення, саме на ваших плечах лежить відповідальність за щоденну стійкість у функціонуванні державного механізму. Кожен підпис, кожне рішення, кожна година роботи – це внесок у те, щоб держава жила, щоб громадяни отримували послуги, щоб країна трималася.

З трибуни ми не завжди бачимо вашу роботу, але пам'ятаємо і дуже вдячні за неї. Хочу, щоб кожен державний службовець знав: ваша праця не залишається непомітною, ви – частина незламного тилу нашої держави. Дякую вам за роботу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми десь це чули, читали.

Олеже Миколайовичу, якщо хочете, можете відреагувати, а то в нас якась така «година запитань до Уряду» без відповідей. Будь ласка.

НЕМЧІНОВ О.М., *міністр Кабінету Міністрів України.* Дякую, Андрію Вікторовичу. Дякую всім народним депутатам. Хочу подякувати вам за те, що впродовж останніх років, не тільки повномасштабної війни, а й подолання коронакризи, пандемії, ми працюємо синхронно. Усе, що робиться у сфері публічної служби, у сфері державного управління... Наші державні службовці, службовці органів місцевого самоврядування спираються на той масив законодавства, який ухвалюють народні депутати, і ми як Кабінет Міністрів України, приймаючи підзаконні акти, реалізуємо ваші задуми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Платформа за життя та мир» слово надається, як я розумію, Колтуновичу. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Дякую, пане Голово. Пане міністре, запитання буде щодо функцій контролю за діяльністю Кабінету Міністрів України. Дивіться, статтею 228 Регламенту Верховної Ради України передбачається розгляд звітів і доповідей Кабінету Міністрів України. Власне, я процитую: «Верховна Рада щороку розглядає звіт Кабінету Міністрів України про хід і результати виконання (фокус на слові) схваленої нею Програми діяльності Кабінету Міністрів України». У мене запитання: коли ми отримаємо цей звіт і виконаємо пряму норму закону? Це перше.

Друге запитання стосується того, що ми бачимо посттарифну глобальну рецесію, падіння ключових макроекономічних і монетарних показників у кінці 2024 та на початку 2025 років, загалом Україна вичерпала інерційний сценарій економічного відновлення. Тож, коли нам чекати у Верховній Раді нового макроекономічного прогнозу, нової Бюджетної декларації, нового бюджету, зважаючи на ті економічні виклики, які є, і коли ми зможемо їх розглянути у залі?

Дякую за відповідь на обидва запитання.

НЕМЧІНОВ О.М. Дякую вам за запитання. Я ціную те, що ви абсолютно коректно посилаєтеся на Регламент Верховної Ради України. Думаю, ви знаєте, що Кабінет Міністрів України регулярно і вчасно надає всі необхідні звіти до Верховної Ради, тому відповідно до вимог законодавства це буде зроблено і в найближчому звітному періоді.

Щодо другого запитання я...

ШМИГАЛЬ Д.А. Я прокоментую. Отже, стосовно макропрогнозу та Бюджетної декларації на три роки. Один і другий документи на наступний період згідно з чинним законом будуть подані до 15 вересня в цьому році, так само як минулого року подавалися на попередній період, точніше: декларація – до липня, відповідно бюджет – до 15 вересня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Насамперед хочу подякувати вам, Руслане Олексійовичу, і народним депутатам, які вчора проголосували за підтримку і направлення запитів до Президента України щодо присвоєння звання Герой України (посмертно) поліцейським і військовикам. Пане Голово, саме ваша емоційна репліка декого опам'ятала, народні депутати все-таки проголосували і запити отримали підтримку 226 голосів. Дякую вам.

Запитання до міністра. Пане міністре, дійсно, ви особисто і команда робите багато для посилення державної служби. Але цікава ваша думка про те, що конкретно все-таки дається законом, який ухвалила Верховна Рада, щодо удосконалення державної служби? Чи будуть збережені на посадах люди, які мають фаховий досвід? Бо, справді, державна служба – це золотий фонд для будь-якого державного управління.

Ще одне запитання: чи є у вас статистичні дані про те, скільки державних службовців мобілізовано?

Дякую.

НЕМЧІНОВ О.М. Дякую, Михайле Михайловичу. Дякую всім народним депутатам, які підтримали урядовий законопроект щодо реформи оплати праці на основі класифікації посад. Це той документ, що не тільки відповідає стратегії реформи державного управління, але ним також виконуються наші зобов'язання щодо *Ukraine Facility*. Це крок, який народні депутати підтримали, починаючи ще з 2024 року, коли у прикінцевих положеннях закону про Державний бюджет України розпочалася фактично у вигляді експерименту імплементація вимог цього законодавства. Вважаю, це буде абсолютно коректно та правильно для забезпечення стабільності державної служби.

Щодо мобілізації. Національне агентство України з питань державної служби веде таку статистику. У нас зараз, за наявною інформацією, мобілізовано близько 8 відсотків чоловіків, які перебувають на державній службі. На жаль, є втрати. В останніх оновлених даних зазначено, що ми понад 120 наших колег втратили. Нині в лавах сил безпеки і оборони проходять службу декілька тисяч державних службовців. На жаль, ми не володіємо інформацією стосовно службовців в органах місцевого самоврядування, тому що це прерогатива відповідних органів, але можемо оцінити, що загалом із публічною службою ці цифри приблизно корелюються.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Юрчишину Ярославу Романовичу. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Олеже, дякую за системну роботу щодо реформування публічної служби навіть ще до моменту призначення міністром. Маю до вас таке запитання. Фактично публічна служба може бути ефективною, коли є цілісність, єдність підходів. Ми постійно маємо нові інституції, які «вितягаються» з-під дії Закону України «Про державну службу», створюються якісь додаткові механізми. Наприклад, ми розглядаємо питання про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), це стосується не лише керівництва, а й працівників, пропонуються якісь інші варіанти підходу щодо конкурсу. Як ви це оцінюєте? Це перше.

І друге запитання до пана міністра внутрішніх справ. Пане Ігорю, прошу уваги. Дуже дякую, що ви взяли під особистий контроль справу про напад на відомого журналіста пана Юрія, але хотілося б почути якісь нові дані, якщо

це не заважатиме слідству. Чи відомо вже щось, особливо щодо зв'язку країни-агресора, що пов'язано з діяльністю пана Макарова?

НЕМЧІНОВ О.М. Дякую, пане Ярославе за запитання. Я не прихильник виведення тих чи інших центральних органів виконавчої влади з-під дії Закону України «Про державну службу». Як я був, так і залишаюся відданим прихильником того, що оплата праці державних службовців повинна бути однаковою і рівною залежно від виконання ними робіт на посадах. Це також закладалося в наш урядовий законопроект щодо реформи оплати праці, коли державні службовці в одному органі влади, які виконують однакову функцію, мають однаковий грейд і відповідно однаковий посадовий оклад.

Стосовно моєї позиції, то я її озвучив. Я не прихильник таких підходів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І відповідь міністра внутрішніх справ. Будь ласка.

КЛИМЕНКО І.В., міністр внутрішніх справ України. Добрий день! На сьогодні ми ще опитуємо свідків, аналізуємо дані з камер відеоспостереження, опитуємо співробітників відповідних служб, які працювали і можуть пролити світло на скоєння цього злочину. Минуло тільки півтори доби.

У нас ті самі робочі версії, які вчора були озвучені, ми їх відпрацьовуємо. Надіюся, що найближчими днями ми зможемо більше і громадськості, і вам як народним депутатам розповісти про хід розслідування цієї справи. Чекаємо сьогодні висновків експертизи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Саврасов, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Запитання до Прем'єр-міністра України Шмигала. Ми вимагаємо надати Верховній Раді України інформацію щодо угоди про мінерали та підписаний меморандум, адже ці документи, цю угоду потім має

ратифікувати Верховна Рада України. Ми не повинні дізнаватися про це з іноземних ЗМІ.

Друге питання до вас як до члена Ради національної безпеки і оборони України та до інших членів РНБО. Порошенко і його адвокати нарешті отримали від Міністерства юстиції України інформацію, офіційні документи, на основі чого були застосовані санкції. Там написано, що санкції мають превентивний характер, щоб Порошенко в майбутньому не здійснив чогось на шкоду Україні.

Запитання просте: чи діє ще в Україні Конституція України з презумпцією невинуватості? Як пані Стефанішина як головний переговорник щодо вступу України до Європейського Союзу нестиме відповідальність за зрив переговорів щодо ЄС? Як ви взагалі могли таке голосувати? І чи збираєтеся ви застосовувати санкції проти всіх народних депутатів з партії «Європейська солідарність» превентивно? Адже ми теж не подобаємося Зеленському.

ШМИГАЛЬ Д.А. Стосовно нашої співпраці зі Сполученими Штатами Америки, з урядом Сполучених Штатів Америки. У нас згідно з чинним законодавством утворена відповідна робоча група. Проводиться робота щодо напрацювання міжнародної угоди. Учора пізно ввечері, як і було проанонсовано Президентом України під час спілкування з журналістами, був підписаний Меморандум про наміри між Урядом України і Урядом Сполучених Штатів Америки. Цей меморандум оприлюднений, представлений на сайті уряду. Також оприлюднена вся, скажімо, інформація щодо цього Меморандуму про наміри.

Це невеликий документ, на одну сторінку, який засвідчує, що: Сполучені Штати надавали значну фінансову підтримку, починаючи з повномасштабного вторгнення, тобто з початку повномасштабної агресії в лютому 2022 року; американський народ бажає разом з українським народом інвестувати у вільну, суверенну та безпечну Україну; Сполучені Штати та Україна бажають міцного миру в Україні та міцного партнерства між їхніми народами і урядами; Сполучені Штати визнають внесок, який Україна зробила у зміцнення міжнародного миру та безпеки, добровільно відмовившись від третього за величиною арсеналу ядерної зброї у світі; Сполучені Штати та Україна мають намір заснувати інвестиційний фонд реконструкції в рамках економічного партнерства між двома народами; Сполучені Штати поважають намір України уникати конфліктів при розробці угоди із зобов'язаннями України щодо приєднання до Європейського Союзу або угод з міжнародними фінансовими установами та іншими офіційними кредиторами. Фактично все це є в цьому Меморандумі про наміри.

Міжурядова угода, яку підпишуть відповідно до законодавства, безсумнівно, буде представлена для ратифікації. Ще раз, це відповідно до вимог нашого законодавства.

Меморандум про наміри оприлюднений, ви можете з ним ознайомитися на сайті уряду.

Стосовно другої частини запитання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уже не встигнемо. Можливо, буде час перед...
(Шум у залі).

Ви благаєте, але є 2 хвилини на відповідь. Будь ласка, ставте одне запитання, будете отримувати відповідь.

Славицька Антоніна Керимівна, група «Відновлення України». Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово колезі Анатолію Петровичу Бурмічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане міністре, минулого року ви анонсували можливість запуску Центру уряду. Уже минув I квартал, скажіть, будь ласка, на якій стадії цей проект і коли він буде запущений? Це перше.

I друге запитання. Ви очолюєте Координаційну раду з питань реформування державного управління. Чи не настав час проаналізувати реформи, які ми зробили? Тому що багато з них призводять до втрати і розбазарювання коштів бюджету. Наприклад, ми реформували Аудиторську палату України і забрали у неї повноваження супроводжувати бюджетні програми, через які розкрадаються великі кошти. Про це ми дізнаємося тільки тоді, коли вже їх вкрали, ще й від журналістів. Ще приклад, який стосується корпоративного управління, коли до наглядових рад державних підприємств входять невідомі нам іноземці, до того ж нефахівці. Чи...

НЕМЧІНОВ О.М. Дякую за обидва запитання. Почну, напевно, з другого – щодо координаційної ради. Річ у тому, що це досить стабільний, сталий орган. Координаційна рада з питань реформування державного управління очолюється міністром Кабінету Міністрів України, раніше її очолювали мої попередники. Тепер ми вже працюємо за другою доопрацьованою Стратегією реформування державного управління України на 2022-2025 роки, з 2021 року ми внесли до неї важливі зміни.

З цим пов'язане і ваше перше запитання про Центр уряду, створення якого так само передбачалося цією Стратегією реформування державного управління. Ми не вигадуємо нічого нового з часу прийняття народними депутатами у 2016 році нового законодавства щодо державної служби з поступовою його модернізацією в найближчі роки. Стратегією реформування державного управління, затвердженою координаційною радою, яку я маю честь очолювати, передбачалося створення Центру уряду.

Ми на майданчику Секретаріату Кабінету Міністрів України напрацьовуємо відповідний законопроект, до якого зможемо повернутися щойно збалансуємо питання воєнного стану і концептуальних реформ, тому що це достатньо серйозні виклики, це питання стратегічного планування, нашої євроінтеграції. Я передбачаю, що ми розробимо урядовий законопроект до кінця року і тоді зможемо звертатися із ним до народних депутатів.

Щодо реформ. Вони всі проінвентаризовані, і серед наших стратегій не було тієї, про яку ви згадували, це не наша ініціатива.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили перше коло запитань від фракцій і груп. У нас залишається 12 хвилин.

Прошу представників фракцій і груп ще раз записатися, щоб використати цей час. Будь ласка.

Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Звертаюся до Прем'єр-міністра України і до доктора юридичних наук Стефанчука як до членів Ради національної безпеки і оборони України з вимогою надати інформацію українцям, громадянам України про те, чи діє в Україні Конституція України, якою передбачена презумпція невинуватості. Чи потрібні нам ще суди, правоохоронні органи і прокуратура, якщо РНБО підмінила собою ці органи? З Міністерства юстиції України, керівниця якого очолює наш переговорний напрям щодо інтеграції України до ЄС, відписали відповідь Порошенку та його адвокатам, що санкції проти п'ятого Президента України мають превентивний характер, тобто немає жодного злочину, жодних порушень, але, можливо, Порошенко колись щось погане зробить Зеленському, тому його і позбавили усіх прав, навіть заборонили сплачувати податки.

Ми усвідомлюємо, що до кожного громадянина України превентивно можна застосувати санкції. Наше запитання: як ви смієте так порушувати...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почнемо з репліки.

Народний депутат Стефанчук згідно з Регламентом Верховної Ради України має право на репліку. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Доктор юридичних наук відповідає улюбленій журналістці Медведчука.

Вельмишановні колеги, в Україні Конституція України діє, діє вже тривалий час. До того ж усе в Україні має відбуватися на підставі законодавства, яке приймається тут. Санкційний режим застосовується відповідно до Закону України «Про санкції», який був прийнятий попереднім скликанням Верховної Ради, коли ви сиділи тут, на цьому місці, і підписаний тоді Президентом Порошенком. Він діє, як і діє судовий порядок, тому в судах ви можете доводити якусь свою правоту, будь ласка.

Розумієте, якщо ми говоримо про судовий порядок, то з цим точно мало можна пов'язати ухилення протягом трьох років від ознайомлення з матеріалами справи.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Прошу міністерку юстиції також коротко дати відповідь.

СТЕФАНШІНА О.В., *віце-прем'єр-міністр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністр юстиції України.* Дякую за запитання. Є можливість внести ясність, саме говорячи про порядок. Заступниця міністра юстиції підписала лист, копія якого може бути офіційно надана Верховній Раді, будуть озвучені відповідні реквізити. У цьому листі немає жодного слова з того, про що говорилося шановними колегами. Водночас інформація і цитати щодо превентивного характеру санкцій містяться у рішенні Великої Палати Верховного Суду, це пункт конкретного рішення.

Міністерство юстиції і особисто міністр юстиції ані як міністр юстиції, ані як головний переговорник, ані як віце-прем'єрка не є стороною у справі або не представляють інтереси будь-якої зі сторін у справі. Міністерство юстиції має визначені функції, які виконує добросовісно. Усі матеріали, які запитуються представниками сторін у процесах, де відповідачем є уряд або Міністерство юстиції України, надаються в установлені строки у повному обсязі без відмов. Якщо є запит на додаткову інформацію і роз'яснення, ми їх надамо, але, на жаль, Міністерство юстиції не надає роз'яснень щодо рішень Верховного Суду.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Німченко. Будь ласка (*Шум у залі*).

З мотивів буде після того, як ми завершимо, тільки, мабуть, не з мотивів, а з процедури. З мотивів... Ми ні за що не голосуємо.

Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Група «Платформа за життя та мир». Добрий день! Перше питання. Я хотів би почути від Прем'єр-міністра чи міністра Кабінету Міністрів України про бачення з позиції права щодо сумісності посад міністра юстиції і віце-прем'єра. Доводжу до відома, а наш уряд знає, що Міністерство юстиції за своїм статусом забезпечує правову роботу Кабінету Міністрів. І тоді ми працюємо, розуміючи загальновизнаний конфлікт інтересів, коли віце-прем'єр реалізує політику через Міністерство юстиції, будучи міністром юстиції...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше питання. Коли ми приймали рішення про об'єднання посад віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та міністра юстиції України, воно було абсолютно обґрунтованим. Це відповідає політичному пріоритету нашої країни, нашого уряду, впевнений, і нашого парламенту, оскільки основна робота у процесі європейської та євроатлантичної інтеграції, власне, проводиться в юридичній площині. Об'єднання цих посад було проведено відповідно до закону, та чинного законодавства, зокрема це відповідає Регламенту Кабінету Міністрів України та Закону України «Про Кабінет Міністрів України», і у черговий раз політично, повторюю, демонструє пріоритезацію нашої країни, нашого напряму роботи. Власне, це великий юридичний пласт роботи у напрямі європейської та євроатлантичної інтеграції. Тому і було прийнято це рішення про поєднання, яке на сьогодні повністю (на 100 відсотків) себе виправдовує. Дякую віце-прем'єр-міністру.

Дійсно, ми рухаємося, ви всі це бачите, разом із вами та за вашої підтримки, з абсолютно твердою позицією нашого парламенту у підтримці всіх потрібних законопроектів. Далі уряд впроваджує необхідні нормативні акти, проводиться величезна юридична робота з Європейською комісією. У цьому ми маємо досить високий темп і великі амбіції стати членом Європейського Союзу чимскоріше. У принципі, темп у нас найшвидший з усіх країн-кандидатів, які коли-небудь мали намір стати членами Європейського Союзу.

Повторюю, таке об'єднання посад виправдане, демонструє політичну пріоритезацію і справді високий темп прогресу наших перемовин з Євросоюзом. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Грищук Роман Павлович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Федору Веніславському передайте слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. У мене питання до Прем'єр-міністра України і насамперед до Міністерства економіки України. Перше. Я хочу як голова підкомітету з державної безпеки, оборони та оборонних інновацій подякувати за те, що компанія «Укроборонпром» і загалом Міністерство стратегічних галузей промисловості України під керівництвом Кабінету Міністрів суттєво наростили виробництво необхідної для сектору безпеки і оборони військової техніки, боєприпасів і так далі.

Є одна системна, як я бачу, проблема. До мене особисто зверталися декілька приватних виробників, які стикнулися з проблемою отримання ліцензій на експорт на давальницьких умовах своїх напівфабрикатів, які мають бути доведені до кондиції за кордоном та повернуті для сектору безпеки і оборони. Такі ліцензії оформлюються, на превеликий жаль, дуже тривалий проміжок часу. Я хочу з'ясувати вашу позицію щодо цього питання.

І друге коротке питання. Поінформуйте, будь ласка, народних депутатів України, на якому етапі перебуває розгляд питання, яке я ініціював декілька разів, про передачу приміщень Національного університету оборони України...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Отже, стосовно першої частини питання. Ми всі з вами розуміємо, що Україна перебуває в умовах повномасштабної агресії проти нашої держави, відповідно експорт продукції військового призначення і експорт продукції подвійного призначення у нас не відбуваються, оскільки все це потрібно нам на лінії фронту, це очевидні речі.

Ви ставите питання конкретно про так звану давальницьку сировину, яка експортується для того, щоб потім завозитися назад. Все це розглядається відповідно Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерством економіки України, загалом Кабінетом Міністрів України з такої позиції, що Україна стала власником певних інноваційних ноу-хау ціною життів наших людей, чоловіків, жінок, хлопців і дівчат. Відповідно, коли компанії намагаються вивезти як давальницьку сировину якусь продукцію для того, щоб розвинути виробництво на територіях сусідніх країн, ми дуже уважно це відслідковуємо, щоб не відбувся витік особливих технологій, назовемо це так, або інноваційних технологій, якими володіє Україна, наше суспільство, і незважаючи на те, що це приватні компанії, у будь-якому разі вони ліцензуються та працюють за ліцензією і кодифікацією Міністерства оборони України. Отже, як і в кожній країні світу, експорт продукції військового чи подвійного призначення належить до прерогативи держави. Ми дуже уважно дивимося, що, власне, збираються експортувати, можливо, тому на це потрібний такий тривалий час.

Стосовно другої частини вашого питання. Хочу сказати, що ваше звернення ми розглядаємо. Там зараз фактично розміщений суд. Відповідно треба знайти і визначити місце для переміщення суду з цього приміщення. Воно, дійсно, велике, справді, є питання, і ми взяли його в роботу. Спільно з вами

можемо цю роботу продовжувати. Ми діємо відкрито, це не робиться під килимом. Як тільки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальне запитання від фракцій і груп – народний депутат Сухов, група «Довіра». Будь ласка.

СУХОВ О.С. Дякую. Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Шановний Олеже Миколайовичу, я хочу розпочати зі слів подяки вам особисто, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерству юстиції України, колегам народним депутатам. Ми з вами пройшли досить складний шлях, приймаючи Закон України «Про адміністративну процедуру», змінили 200 законів, щоб привести взаємодію держави з громадянами і бізнесом до європейських стандартів. Але ключове – це впровадження. У міністерствах і на місцях часто немає розуміння, як діяти, а деколи і бажання. Відсутні затверджені підзаконні акти, крім того, митниця і податкова, ви це знаєте, вийшли з-під дії цього закону, і саме там бізнес і люди стикаються зі свавіллям чиновників.

Запитання такі. Які практичні кроки вже зроблені урядом для реального впровадження адміністративної процедури? Хто координує цю роботу? Як ви особисто плануєте забезпечити, щоб цю реформу не зупинили бюрократична інерція та відомчий опір органів влади?

НЕМЧІНОВ О.М. Дякую за запитання. Подяка взаємна, тому що якби не ваше особисте лідерство, робота вашого підкомітету і нашого профільного комітету, то я не думаю, що за 20 років ми дійшли б до цього. Насправді шлях України до Європи – це також шлях запровадження адміністративних процедур. Дійсно, на жаль, ми інколи фактично у ручному режимі змушені виправляти ініціативи народних депутатів, які з'являються у залі засідань Верховної Ради, наприклад, коли з-під дії Закону України «Про адміністративну процедуру» виводяться центральні органи виконавчої влади.

Ми маємо і зворотний момент, коли в умовах воєнного стану бачимо зловживання деякими елементами адміністративної процедури, зокрема щодо фактично проникнення до оборонних, стратегічних та інших підприємств... Знайти здоровий баланс, особливо в умовах воєнного стану, надзвичайно важко.

Щодо «підзаконки». Ми пильнуємо. Ви знаєте, що Координаційна рада з питань реформування державного управління регулярно заслуховує звіти центральних органів виконавчої влади щодо цього. Завдяки проекту Європейського Союзу EU4PAR ми регулярно проводимо навчання держслужбовців щодо реалізації цього законодавства. Загалом я вважаю,

що ми ідемо правильним шляхом, він не бездоганний, звичайно, але і час у нас такий, коли ми повинні прислуховуватися до реалій нашого життя.

Ще раз дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили цю частину – запитання від фракцій і груп.

З процедури, так? Одну секунду. Перед тим як я надам слово, хочу ще раз нагадати вам положення частини першої статті 36 та частини п'ятої статті 52 Регламенту Верховної Ради України. Промовець, якому надано слово, повинен виступати тільки з того питання, з якого йому надано слово. Якщо народний депутат виступає не з тих підстав, з яких йому надано слово, головуючий на пленарному засіданні попереджає його про це, а в разі подальшого порушення вимог Регламенту – позбавляє його слова (частина п'ята статті 52 Регламенту). Це просто, щоб було зрозуміло.

Ірино Володимирівно, будь ласка, з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Фракція «Європейська солідарність» змушена звернутися до віце-спікерки від опозиції пані Олени Кондратюк з проханням нагадати президії Регламент Верховної Ради України, зокрема, що головуючий та всі члени президії мають все-таки уникати маніпулятивних коментарів і подвійного ставлення до народних депутатів України.

Також ми просили би звернути на це увагу голову регламентного комітету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас із процедури, Ірино Володимирівно?

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...і надати президії Регламент.

Ми просимо віце-спікерку від опозиції дати коментар щодо цього.

Якщо тут порушувалося питання стосовно Медведчука і його журналістів, то чи треба згадувати відсутнього тут Зеленського, який очолював телеканал...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас із процедури?

Вимкніть мікрофон, будь ласка.

Дякую. Це все на підставі частини п'ятої статті 52 Регламенту, Ірино Володимирівно.

Олено Костянтинівно, якщо хочете, можете прокоментувати. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Звісно, я відреаую. Дякую за можливість відреаувати.

Перше. Дійсно, я вважаю, що треба не переходити на особистості. Шановні колеги, давайте трошки стриманіше одне до одного ставитися.

І друге. Відповідно до всіх регламентних норм має бути неупереджене і паритетне ставлення. Я абсолютно поділяю цю думку.

Давайте все-таки професійніше підходити до цього. Пропоную трошки збавити емоції, до того ж перед такими святами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як я розумію, це стосується всіх сторін, зокрема...

КОНДРАТЮК О.К. Абсолютно всіх сторін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...зокрема тих, які намагаються постійно провокувати.

КОНДРАТЮК О.К. Руслане Олексійовичу, я тоді скористаюся правом на репліку. Це стосується всіх сторін.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ідемо далі.

Переходимо до запитань із визначеної теми до членів уряду від народних депутатів. Прошу народних депутатів записатися на запитання. Будь ласка.

Михайлюк Галина Олегівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Олександрову Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановний пане міністре, у контексті публічного управління хочу звернути увагу на ситуацію у сфері культури, зокрема в Харківській області.

Культура – це наш фундамент, наша мова і наша історія. Саме за це ми боремося нині, саме за це борються Збройні Сили України. Втім сьогодні ми маємо фактично кризу в цій сфері, є непорозуміння між публічною владою на місцях і представниками культурної спільноти. Ключові заклади – театри, філармонії, музеї, мистецькі школи – залишаються без стратегічної підтримки, без діалогу, часто в ізоляції. І це притому, що саме культура є тим, що єднає людей у громадах в умовах війни.

Які кроки планує зробити уряд для подолання розриву між владою та сферою культури, зокрема на Харківщині? І чи будуть переглянуті підходи щодо підтримки культури, зокрема у прифронтових регіонах?

Дякую.

НЕМЧІНОВ О.М. Олександр Сергійовичу, думаю, що, можливо, колега краще відповість на це запитання, бо публічна адміністрація – це лише... *(Шум у залі)*.

Ні, я не сперечаюся, Олександр, просто ви запитали про стратегію саме щодо галузі. Можливо...

ШМИГАЛЬ Д.А. Прошу міністра культури та стратегічних комунікацій дати відповідь.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С., *міністр культури та стратегічних комунікацій України.* Дякую, Денисе Анатолійовичу. Дякую пану народному депутату. Насамперед я, виступаючи у Верховній Раді, хотів би подякувати харків'янам за те, що вони вже більше трьох років протистоять ворогу, будучи на близькій відстані від лінії фронту, від кордону.

Відповідаючи на ваше запитання, відразу розділю. Є основне завдання, яке стоїть перед Міністерством культури та стратегічних комунікацій України спільно з місцевими органами влади, – це реалізація ухваленої буквально два тижні тому чи не першої за останніх 15 років Стратегії розвитку культури в Україні на період до 2030 року. Це перше.

Друге. Безпосередньо стосовно роботи закладів культури у Харкові та Харківській області. Ми з членами профільного комітету нещодавно відвідували регіон, відповідно я хотів би подякувати працівникам усіх закладів культури, починаючи від друкарень і закінчуючи театрами. Нагадую, що на національному рівні ми маємо там лише декілька закладів, за які я відповідальний.

Стосовно проблем місцевих закладів культури. Я з'ясую питання і доповім вам безпосередньо щодо тих недоліків, про які ви щойно сказали. Однак у нас постійно (щотижнево) триває діалог з представниками як обласних військових адміністрацій, так і закладів культури у кожному, особливо прикордонному або прифронтовому, регіоні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Фракція «Слуга народу», Рівненщина. Прошу передати слово Кицаку Богдану. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Кицак. Будь ласка.

КИЦАК Б.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Житомирщина. Дякую Рівненщині за підтримку.

У мене питання в контексті державної служби також. Для того щоб вона ефективно функціонувала, нам потрібно фінансове забезпечення. Я хотів би отримати відповідь від пана Марченка, тому що він нещодавно чесно та відверто почав говорити про підготовку бюджету на 2026 рік і те, що є певні складнощі із його наповненням, зокрема є об'єктивні фактори, такі як нестабільність міжнародної допомоги, рамки, які нам встановив Міжнародний валютний фонд щодо дефіциту бюджету, і відповідно нездатність нашої економіки генерувати ресурси щодо поповнення видатків.

Прошу надати інформацію про стан підготовки бюджету на 2026 рік, джерела його фінансування і, можливо, законодавчі ініціативи щодо фіскалізації або підвищення податків, які ви готуєте, і Верховна Рада повинна буде прийняти їх до кінця цього року.

Дякую.

МАРЧЕНКО С.М., міністр фінансів України. Дякую. Шановні народні депутати! Насамперед хочу зазначити, що жодних планів щодо фіскалізації у нас немає, підвищення податків ми не передбачаємо. Усе буде здійснено відповідно до чинного законодавства.

Найближчий наш план – це підготовка Бюджетної декларації на 2026 – 2028 роки, яка включатиме різноманітні сценарії і відповідно реакцію уряду на ті або інші ризики фіскального характеру. Звичайно, відповідаючи на ваше питання, скажу, зрозуміло, що і в цьому році ми реагуємо на ті ризики, які вже матеріалізувалися. У нас є відповіді на ці питання.

Щодо фінансування на 2026 рік. Це не є секретом полішинеля, ми активно працюємо над тим, щоб мати відповіді на будь-які варіанти розвитку подій. А це у свою чергу передбачає реакцію як під час дії воєнного стану, так і після його завершення. Ми маємо до цього бути готовими, тому напрацьовуємо відповідні пропозиції. Наступного тижня у нас відбудуться активні консультації з міністрами фінансів країн-партнерів, представниками Міжнародного валютного фонду та Світового банку. Ми окреслимо наші ризики, застереження і покажемо, що потрібна додаткова підтримка, над якою активно працюватимемо з Прем'єр-міністром Денисом Анатолійовичем.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Чи хоче ще хтось щось додати? Якщо ні, то йдемо далі.

Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую пану Вельможному.

Питання таке. Зеленський таки виконав першу свою обіцянку: з'явився перший учитель, який отримує більше 4 тисяч доларів на місяць, правда, поки що один. Ім'я вчителя – Юлія Свириденко, Перший віце-прем'єр-міністр України. Вона задекларувала понад 3 мільйони гривень як виплату в Київській школі економіки. Президент Київської школи економіки Милованов очолює наглядову раду концерну «Укроборонпром». Свириденко – Перший віце-прем'єр-міністр України, вона отримує в Київській школі економіки набагато більше, ніж на посаді Першого віце-прем'єра.

У мене запитання: чи не вбачає тут пан Прем'єр-міністр конфлікт інтересів і коли буде підвищено зарплату іншим учителям, а не тільки Свириденко?

Ще одне запитання – щодо грошового забезпечення курсантів. Президент пообіцяв, що в березні буде підвищено. Сьогодні 18 квітня, коли буде виконана ця обіцянка Зеленського? Прошу відповісти.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Отже, щодо стипендії курсантів. Зважаючи, що Президент України пообіцяв це курсантам під час зустрічі, уряд прийняв постанову, вона підписана і опублікована. Тепер стипендія курсантів буде 8 тисяч гривень, а на останньому (випускному) курсі стипендія тих, хто вчиться на відмінно, – 20 тисяч гривень, відповідно проходження практики – теж 20 тисяч гривень. Усе це вже прийнято і опубліковано, минулого тижня ми прийняли цю постанову. З огляду на те, що ми нещодавно її прийняли, мені здається, що вона почне діяти з 1 травня, якщо я... Іване Юрійовичу, з 1 травня почнеться дія? З 1 травня ця постанова почне діяти. Постанова прийнята, опублікована, можна ознайомитися.

Друга частина запитання. Національне агентство з питань запобігання корупції проводить перевірку за цим фактом, упевнений, що будуть опубліковані всі дані, тут також немає секретів. Якщо вам цікаво, то пильнуйте за інформацією від НАЗК.

Щодо заробітних плат учителів. Уряд, як ми і обіцяли, виплачує 1 тисячу гривень регулярно, щомісяця, а з 1 вересня доплата буде підвищена до 2 тисяч гривень.

Зараз я передам слово міністру освіти і науки. Ми вчора, власне, говорили також з представниками громад і регіонів про те, що уряд буде робити

все можливе, щоб знайти шляхи і можливості підвищити заробітні плати працівникам освіти і вчителям.

Оксене Васильовичу, якщо маєте щось доповнити, будь ласка.

ЛІСОВИЙ О.В., *міністр освіти і науки України*. Дякую і дякую за запитання. Ми розуміємо, що будь-які рішення щодо підвищення оплати праці можуть бути прийняті урядом лише з урахуванням фінансових можливостей бюджету і, звичайно, принципу збалансованості бюджету. Тому 12 мільярдів гривень, які ми знайшли в цьому році для того, щоб підвищити заробітну плату вчителям, – це вже крок уперед. Самою нашою стратегією передбачається мінімум 200 мільярдів гривень додаткового фінансування на освітню субвенцію. Коли буде можливість виділити ці кошти, безумовно, вчителі стануть першими, кому підвищать заробітну плату.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Георгій Георгійович Мазурашу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»)*. У мене прохання до Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала: Денисе Анатолійовичу, заради Бога, заради світлої пам'яті захисників, які віддали життя за Україну, серед яких, на жаль, і мій громадський помічник, на знак поваги до воїнів-добровольців, які з честю захищають вітчизну на передовій, будь ласка, дайте доручення своїм урядовцям забезпечити очищення України від ганебної «бусифікації». Будь ласка, доручіть міністру внутрішніх справ не залучати поліцейських до цих ганебних дій. Будь ласка, доручіть Міністерству оборони вплинути, щоб армія, військовики з ТЦК не брали участі в обмеженні прав і свобод громадян України, що заборонено Конституцією України. Допоможіть неспроможним воювати спокійно йти на роботу і брати участь у справі оборони.

ШМИГАЛЬ Д.А. Прошу першого заступника міністра оборони дати відповідь щодо мобілізації.

ГАВРИЛЮК І.Ю., *перший заступник міністра оборони України*. Генерал-лейтенант Гаврилюк. Відповідно до ваших пропозицій усе слушно. Як доповідалося раніше, проводиться робота щодо можливих шляхів покриття некомплекту військ на передових позиціях. Для цього порушується урядом питання можливості створення підрозділів з категорії осіб віком від 18 до 24 років (*Шум у залі*). За контрактом, так. Крім того, відкриті рекрутингові центри і проводиться робота щодо залучення іноземців для виконання завдань у районах бойових дій на нашій території. У нас на сьогодні вже працює більше

50 рекрутингових центрів по областях і містах України для залучення також громадян України на добровільній основі. Тобто робота в цьому напрямі проводиться. Це перше.

Друге. Практично вже завершене опрацювання механізму в разі прибуття необхідного людського ресурсу для підготовки і заміни військ, які виконують нині завдання в районах бойових дій, поступової заміни, починаючи з тих військовослужбовців, які виконують завдання з 2022 року. Але це відбудеться тільки тоді, коли ми матимемо наявний людський ресурс для здійснення підготовки і заміни підрозділів, які воюють. Зрозуміло, що «бусифікація» – це ганебне явище. Ми робимо все для того, щоб уникнути цього.

Я вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Кицаку Богдану Вікторовичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КИЦАК Б.В. Житомирщина. Прошу передати слово Ігорю Васильєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Васильєв. Будь ласка.

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Сумщина. Запитання до Прем'єр-міністра. Шановний Денисе Анатолійовичу, ми всі бачимо і знаємо, як потерпає Сумщина після щоденних обстрілів, як руйнується інфраструктура області, знищуються житлові будівлі, скільки вибитих вікон. Прошу вас виділити додаткову субвенцію саме на ліквідацію наслідків обстрілів, оскільки громади, які несуть усе навантаження, часто не справляються, тому що коштів із кожним роком стає все менше, а обстріли збільшуються. Прикро дивитися, коли вікна забивають фанерою волонтери, а держава стоїть осторонь. Звертаюся до вас із проханням виправити цю ситуацію.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше абсолютно актуальне питання. Уряд цьому приділяє значну увагу. Ми буквально цього тижня і минулого виділили додаткові субвенції регіонам. Окремо прийнято рішення про виділення додаткових субвенцій регіонам, які фактично розташовані впритул до лінії фронту, де відбуваються обстріли. Також погоджено виділення за окремою процедурою додаткового обсягу коштів, додаткової дотації.

Прошу також віце-прем'єр-міністра Олексія Кулебу надати детальнішу інформацію.

КУЛЕБА О.В. Дякую, Денисе Анатолійовичу. Дійсно, згідно з наказом № 379 усі населені пункти, які підпадають під формулювання територій, на яких ведуться активні бойові дії, а також можуть бути потенційні бойові дії, отримують додаткові дотації. Міністерство фінансів уже погодило це, і на засіданні уряду було прийнято рішення. Відповідно до кількості населення, а також розміру населеного пункту кожен такий населений пункт отримає додаткові кошти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Завершили відповідь, так?

Слово надається народному депутату Клочку Андрію Андрійовичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КЛОЧКО А.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановний головуєчий! Я хочу подякувати Олегу Миколайовичу за держслужбу і прошу передати слово Павлу Сушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Сушко. Будь ласка.

СУШКО П.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Харківщина. Прошу обнулити таймер.

У мене запитання від учителів і дітей України до Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала і Ольги Стефанішиної. З 1 вересня назріває соціальний вибух, особливо на прифронтових територіях. Хочу поінформувати, що більше 50 народних депутатів написали звернення до вас із тим, щоб ви дали доручення міністру юстиції відмінити реєстрацію наказів № 1112 і № 1276 Міністерства освіти і науки України, що прямо суперечать законодавству України і Конституції України, а саме: статті 57 Конституції України, статті 13 Закону України «Про освіту», статті 7 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо права на освіту, статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо формування класів, згідно з нею кількість учнів у класі збільшується до приблизно 20 дітей.

Чи може порушувати наказ...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше питання. Хочу сказати, що ми величезну увагу приділяємо офлайн-навчанню, щоб діти мали змогу нині вчитися офлайн. Ми виділяємо колосальні кошти, мільярди гривень, для будівництва підземних шкіл, щоб дати можливість дітям вчитися безпечно, особливо в прифронтових

регіонах. Фактично ми уже третій рік повномасштабної війни знаходимо рішення для того, щоб могли безпечно отримувати освіту діти із сімей внутрішньо переміщених осіб, діти, які залишаються на територіях, наближених до бойових дій, діти усієї України. Загалом ми повернули до офлайн-навчання цього року завдяки нашій з вами спільній роботі понад 100 тисяч дітей. Наша ціль – 300 тисяч дітей повернути до офлайн-навчання.

Стосовно вашого питання прошу міністра освіти і науки Оксена Лісового конкретніше доповнити.

ЛІСОВИЙ О.В. Дякую. Ви зосередилися саме на юридичному аспекті. Я хочу зазначити, що Міністерство освіти і науки України діє в межах своїх повноважень. Норма про п'ять дітей на клас, на яку ви посилаєтесь, діє для мирного часу. Статтею 57¹ Закону України «Про освіту» дається можливість Міністерству освіти і науки України видавати накази з питань створення безпечного освітнього середовища, організації здобуття освіти, освітнього процесу та з інших питань у сфері освіти і науки, не врегульованих законом саме в умовах воєнного стану. Тому Міністерство юстиції України зареєструвало цей наказ, він у площині чинного законодавства. Але ми з вами домовилися, що проаналізуємо деякі аспекти, які стосуються саме прифронтових, прикордонних громад, і будемо шукати компромісні рішення, базовані на певних критеріях для того, щоб пом'якшити дію закону там, де вона об'єктивно не може бути реалізована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бурміч Анатолій Петрович, група «Відновлення України». Анатолію Петровичу, будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги! У мене запитання до Прем'єр-міністра і галузевого міністра. Держава докладає великих зусиль щодо подолання тієї біди, яка у нас сьогодні є, особливо це стосується переселенців, відбудови. Є така програма «Відновлення». Я багато разів отримував інформацію про те, що від виділених коштів на цю програму до забудовника реально доходять крихти, тому що дорогою через фіктивні договори фірм і нецільове використання гроші розкрадаються. Чи це вам відомо? І чи не час уже залучити Аудиторську палату України, щоб мати розуміння стосовно цього?

Вважайте це запитом. Я вас запитаю про це через місяць.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Я почну, а потім, можливо, віце-прем'єр-міністр доповнить. Програмою «Відновлення» передбачається надання коштів прямо на руки людям, родинам, які постраждали. Там сума коливається від 200 тисяч гривень до 500 тисяч гривень, кошти спрямовуються на ремонт житла або купівлю житла (завдяки отриманому житловому сертифікату), якщо житло втрачене.

Відповідно гроші до забудовників надходять від людей, тому що конкретна родина, конкретні люди отримують їх на руки через електронні інструменти, вони реєструються в електронній програмі, кошти надходять на карточку і можуть бути використані, власне, для купівлі будівельних матеріалів або для оплати будівельних послуг. Держава не розпоряджається жодною гривнею за програмою «Відновлення». Аудиторська палата України може це перевірити і, звісно, надати вам публічну інформацію.

Упевнений, що вкрати гроші за програмою «Відновлення» неможливо, оскільки ці гроші спрямовують людям, які постраждали, на руки, вони верифікуються.

Якщо в Олексія Володимировича є що доповнити, прошу.

КУЛЕБА О.В. Я тільки хочу сказати про те, що ми маємо не забувати, скільки вже зроблено за цей час, протягом трьох років повномасштабного вторгнення. Видано більше 95 тисяч таких сертифікатів, грошові компенсації, як уже зазначив Прем'єр-міністр, дійсно, надаються або для придбання житла за повністю зруйноване, або для ремонту частково пошкодженого житла.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Сушко Павло Миколайович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

СУШКО П.М. Прошу передати слово народному депутату Роману Грищуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Гришук. Будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. У мене запитання до Дениса Анатолійовича. Вітаю вас, Денисе Анатолійовичу! З 1 вересня в закладах вищої освіти України згідно з прийнятим нами і підписаним Президентом законом має бути запроваджена базова загальноїсськова підготовка (БЗВП) для всіх студентів. Це вже дуже скоро – з 1 вересня. Скажіть, як відбувається підготовка щодо впровадження масового навчання за програмою базової загальноїсської підготовки? Чи додатково на це виділено фінансування? Адже це суттєве навантаження на викладачів, тому що це і теорія, і плюс практика. Як взагалі проходить підготовка до того, що ми з 1 вересня маємо запустити БЗВП у закладах вищої освіти?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Дійсно, ми значну увагу приділяємо цьому питанню, підготовка проходить дуже активно. Це один із пріоритетів, зокрема для Міністерства освіти і науки України.

Прошу Оксена Васильовича надати детальнішу інформацію.

ЛІСОВИЙ О.В. Дякую. Теоретична частина, до впровадження якої ми готуємося в 2025 році, має бути запущена в усіх університетах. Уже розроблено і подано на затвердження Генеральному штабу Збройних Сил України в рамках чинного законодавства 170 освітніх програм. Ми прогнозуємо 75-80 тисяч студентів. Це студенти чоловічої статі другого року навчання і дівчата, які згідно із чинним законодавством приєднуються за бажанням. Нині тривають, я поінформую, консультації з Міністерством оборони України про зміст і формат практичної частини, що має розпочатися в травні 2026 року.

Стосовно фінансування. Наразі, на жаль, додаткового фінансування щодо цього ми не маємо. Ми фінансуємо це з резерву коштів Міністерства освіти і науки України. Потреба на реалізацію цієї програми лише у 2025 році – 130 мільйонів гривень. Сподіваємося, що при перегляді Державного бюджету України ми матимемо якесь додаткове фінансування або хоча б зі спеціального фонду (дивлюся, міністр киває головою) будуть перерозподілені на цю мету якісь кошти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Сухову Олександрю Сергійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

СУХОВ О.С. Дякую. Прошу передати слово Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Анатолійович Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане віце-прем'єр-міністре Олексію Кулеба, 20 листопада Верховна Рада України ухвалила закон, яким передбачається інвентаризація всього майна, яке може бути придатним для проживання переселенців, а також, що Кабінет Міністрів України протягом трьох місяців має забезпечити утворення та функціонування координаційних комісій і комісій з обстеження майна. Ці терміни минули в лютому, тобто два місяці тому. Людям ніде жити, вони втратили все. Чому Кабінет Міністрів України ігнорує закони України? Це перше.

І друге. Наприкінці минулого року державне підприємство «Адміністрація морських портів України» придбало два люксові мікроавтобуси «*Hyundai*», вартістю 4 мільйони гривень. Миколаївська філія АМПУ придбала новий люксовий кросовер «*Toyota Highlander*» за 3 мільйони гривень. На засіданні Комітету з питань транспорту та інфраструктури 10 березня ми проголосували за проведення аудиту таких закупівель і надання пояснень щодо їх необхідності.

На фронті катастрофічно не вистачає авто, тому звертаюся до вас із закликом провести аудит транспортних засобів усіх органів виконавчої влади, які координуються Міністерством розвитку громад та територій України, і передати автівки на фронт.

Дякую за відповідь.

КУЛЕБА О.В. Дякую вам. Хочу доповнити відповідь до попереднього питання щодо програми «Відновлення». Сьогодні на засіданні уряду буде розглянуто ще одне питання, рішення щодо якого дасть змогу 24 тисячам родин додатково отримати компенсацію за пошкоджене житло. Це завдяки одержаним від Світового банку 84 мільйонам доларів на потреби ремонту житла для відновлення прав і можливостей людей.

Також хочу окремо сказати, що понад 95 тисяч родин отримали компенсації в рамках програми «Відновлення», серед них 2 тисячі 700 родин – це внутрішньо переміщені особи, які вже придбали житло, ще 2 тисячі 500 людей уже фізично отримали кошти, вони зарезервовані, і люди шукають собі житло.

Ця програма діє, а наше спільне завдання – шукати додаткові джерела фінансування. Як було зазначено перед цим, програма зрозуміла, прозора, до неї немає жодних питань, у будь-який момент можна отримати будь-яку достовірну інформацію, верифікацію як від людей, так і від профільного міністерства. Дякую вам у цьому контексті.

Стосовно закупівлі люксових авто. Це дуже чутливе для нас питання. Дякую вам за цю інформацію. Ми окремо будемо розбиратися і на засіданні комітету дамо відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Крейденко Володимир Вікторович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КРЕЙДЕНКО В.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. У мене питання-пропозиція до Олексія Володимировича. Насамперед хотів би подякувати йому саме за імплементацію законодавства і «підзаконки» щодо внутрішніх водних шляхів. Це дійсно професійна робота. Дякую вам за це.

Ми розуміємо, що в Україні є потенціал для розвитку внутрішніх водних шляхів як логістичних коридорів, особливо тих, що мають транскордонне значення, – це Дністер, Прут, Західний Буг, Дунай. Вони можуть і повинні стати частиною європейської транспарентної транспортної мережі, що має допомагати нам реалізовувати і здійснювати пересування товарів, людей і так далі. Це вже працює в Польщі, Румунії, Молдові.

Знаю, що наразі в міністерстві немає стратегії розвитку внутрішніх водних шляхів до 2035 року, є напрацювання, але ми маємо їх формалізувати і зробити так, щоб розуміння...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь.

КУЛЕБА О.В. Дякую. Минулого тижня ми з вами провели плідну нараду, на якій обговорювали декілька питань, зокрема і це. Я хочу підтвердити, що ми готові до спільної роботи на базі нашого міністерства для того, щоб напрацювати стратегію. Ситуація у нас динамічна, постійно змінюється, тому і роботу щодо цього необхідно постійно здійснювати. Будь ласка, запрошую до міністерства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мабуть, останнє запитання – Олександр Сергійович Бакумов.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, прошу передати слово народному депутату Анатолію Остапенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Остапенко. Будь ласка.

ОСТАПЕНКО А.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». У мене запитання до Міністерства соціальної політики України щодо нарахування і оформлення пенсій внутрішньо переміщеним особам, які втратили свої трудові книжки і не можуть підтвердити трудовий стаж. Який вихід є з цієї ситуації? Кількість таких людей, починаючи з 2014 року, у нас зростає, і ми розуміємо, що вона може ще зростати.

І стосовно залучення наших юнаків і дівчат віком від 18 до 24 років, які висловили бажання захищати батьківщину, про соціальну рівність. Що ми будемо робити з тими, хто, починаючи з 2014 року, пішов добровільно воювати у віці від 18 до 24 років, але не має тих соціальних пільг і гарантій, які надаються юнакам і дівчатам, які підуть тепер?

Дякую.

МАРЧАК Д.М., перший заступник міністра соціальної політики України. Добрий день, шановні колеги! Стосовно виплати пенсій особам, які не мають підтвердженого страхового стажу. Ми справді пішли на максимально допустимі поступки в чинному законодавстві. Якщо в людини немає жодного документа, який підтверджує, що вона дійсно працювала в цей період на цій роботі, то ця людина може просто надати показання двох свідків, що можуть це підтвердити. Більших поступок ми не можемо дозволити, інакше фактично будь-яка особа за декларативним принципом буде говорити, що вона ось там працювала, і ми не зможемо жодним способом це перевірити. Власне, зараз уже діє норма про двох свідків, які можуть підтвердити, що людина працювала, наприклад, на цьому підприємстві, і Пенсійний фонд України враховує цей період у стаж.

ШМИГАЛЬ Д.А. Стосовно другої частини запитання. Хочу сказати, що в нас соціальні норми для всіх людей в Україні абсолютно однакові. Контрактною формою служби передбачаються певні зміни до різних типів контрактів. На сьогодні є такий тип контракту, який розроблявся військовим керівництвом. Він передбачає певні контрактні умови, які в ньому прописані. Якщо у Івана Юрійовича є доповнення щодо цього, прошу висловитися.

ГАВРИЛЮК І.Ю. Військовослужбовці віком від 18 до 24 років, які пішли на захист держави з початку широкомасштабної агресії, з 24 лютого 2022 року, також підпадають під дію норм цього закону і мають ті самі винагороди, як і військовозобов'язані, які нині будуть підписувати такий тип контракту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, «година запитань до Уряду» завершена. Дякуємо Прем'єр-міністру України та членам Кабінету Міністрів України за надані відповіді та участь у пленарному засіданні (*Оплески*).

Шановні колеги, дякую всім за роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Працюємо далі заради України. Слава Україні!